

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **M. J.** ,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 17 września 2025 r.
wniosku skazanego o wznowienie postępowania
zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z dnia 26 października 2023 r., sygn. akt II AKa 17/23,
utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu
z dnia 14 października 2022 r., sygn. akt III K 53/20,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

**odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania
wobec jego oczywistej bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 27 czerwca 2025 r. M. J. złożył wniosek o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 26 października 2023 r., sygn. akt II AKa 17/23, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 14 października 2022 r., sygn. akt III K 53/20. Uzasadniając swoją inicjatywę wyraził pogląd o braku obiektywizmu sędziego zasiadającego w składzie Sądu I instancji oraz wskazał na swój zły stan zdrowia, który – w jego przekonaniu – pozbawił go realnego prawa do

obrony. Zwrócił ponadto uwagę na fakt wadliwej procedury nominacyjnej sędziego – X.Y. na urząd sędziego Sądu Okręgowego we Wrocławiu.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania jest bezzasadny w oczywistym stopniu.

Jak wskazuje się w orzecznictwie: „oczywista bezzasadność wniosku o wznowienie ma miejsce także wtedy, gdy wniosek taki oparty zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego lub też żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie będzie się mieściła w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. (zob. *postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 lipca 2019 r., V KO 36/19, LEX nr 2696944; z dnia 4 lipca 2019 r., V KO 28/19, LEX nr 2696924; z dnia 26 lutego 2021 r., V KO 6/21, LEX nr 3123842*). „Osobisty wniosek strony o wznowienie postępowania podlega wstępnej kontroli w zakresie zbadania, czy nie jest oczywiście bezzasadny. W wypadku stwierdzenia oczywistej bezzasadności osobistego wniosku skazanego, sąd odmawia jego przyjęcia bez konieczności wyznaczania obrońcy z urzędu w celu rozważenia potrzeby sporządzenia i wniesienia wniosku o wznowienie postępowania karnego. O sytuacji, o której mowa w art. 545 § 3 k.p.k. można mówić w szczególności wówczas, gdy oczywista bezzasadność wniosku jest widoczna na pierwszy rzut oka, niewątpliwa i wniosek ten obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia prawomocnego wyroku” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2024 r., V KO 9/24, LEX nr 3703763*).

Taka sytuacja występuje w niniejszej sprawie, albowiem skazany nie przedstawił żadnej argumentacji, która mogłaby się wpisywać w którąkolwiek z podstaw wznowieniowych, w tym tę określoną w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. Zgodnie bowiem z treścią tego przepisu, postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Jak wskazuje się w orzecznictwie, nowe fakty lub dowody mogą stanowić podstawę wznowienia, gdy uprzednio nie były znane, nie tylko sądowi, ale również stronie. Podstawy

wznowienia nie mogą jednak stanowić wszelkie nowe dowody lub fakty, a jedynie takie, które jednocześnie wskazują na jedną z trzech okoliczności wyczerpująco wymienionych w punkcie 2 art. 540 § 1 k.p.k. Nowe fakty, czy dowody, wskazywać mają na zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa błędu sądowego w zakończonym prawomocnie postępowaniu sądowym. Innymi słowy, muszą stwarzać duże prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania, albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą niż to, za które go skazano. Tym samym nie chodzi jedynie o przedstawienie wątpliwości, co do wcześniejszych ustaleń faktycznych (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 27/18, LEX nr 2490299*). Należy przy tym zauważyć, że w trakcie postępowania wznowieniowego nie przeprowadza się postępowania dowodowego, a jedynie ocenia czy przedstawione przez stronę dowody odpowiadają podstawie wznowieniowej *propter nova*. W ograniczonym tylko zakresie sąd wznowieniowy jest uprawniony do dokonania czynności sprawdzających (art. 97 k.p.k. w zw. z art. 546 k.p.k.), które prowadzone mogą być tylko w celu zweryfikowania podstaw wznowienia, a nie w kierunku uniewinnienia oskarżonego po ewentualnym wznowieniu postępowania karnego i uchyleniu wyroku. Postępowanie wznowieniowe nie służy także poszukiwaniu dowodów, a jedynie ocenie tego, czy nowe dowody lub fakty przedstawione przez żądającego wznowienia, dają podstawę do takiego rozstrzygnięcia (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2019 r., V KO 20/19, OSNKW 2020/3/9*). „To skazany, w razie powoływania się na podstawę *de novis*, obarczony jest ciężarem uprawdopodobnienia zasadności wniosku o wznowienie postępowania, skoro wcześniej prawomocnym wyrokiem skazującym obalone zostało domniemanie niewinności. Nie wystarczy zatem samo powoływanie się przez autora wniosku na nowy fakt czy dowód, ale powinien on przedstawić co najmniej tzw. dowód swobodny (np. pisemne oświadczenie określonej osoby), świadczący o błędności skazania” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2008 r., II KO 84/07, LEX nr 393907; zob. też np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2007 r., II KO 60/06, OSNwSK 2007/1/875*).

Takiego dowodu, ani jakiegokolwiek innego skazany nie przedstawił, a jedynie zakwestionował w ogólny sposób rzetelność postępowania, domagając się

przeprowadzenia ponownej kontroli instancyjnej, czemu rzecz jasna instytucja wznowienia postępowania nie służy.

Jeśli zaś chodzi o kwestię powołania sędziego Sądu Okręgowego we Wrocławiu – X.Y., to zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego poczynawszy od uchwały trzech połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/20, OSNK z 2020 r., z. 2, poz. 7): „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”. Stanowisko to zostało powtórzone w późniejszych orzeczeniach Sądu Najwyższego, w tym zwłaszcza w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022/6/22) oraz zostało potwierdzone w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (zob. np. wyrok z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie *Reczkowicz przeciwko Polsce*, skarga nr 43447/19) oraz judykatach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zob. m.in. zob. wyroki TSUE w sprawach: C-585/18 i in., C-824/18, C-791/19, C-487/19). Nie może tu być zatem mowy o jakimkolwiek automatyzmie, lecz należy wykazać okoliczności, które mogłyby rzutować na niespełnienie przez sąd orzekający z jego udziałem standardu niezawisłości i bezstronności w kontekście problematyki wadliwości procedury nominacyjnej. Skoro warunek ten nie został spełniony nie może być mowy o wystąpieniu uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Dla przypomnienia należy również zauważyć, że sprawa była wcześniej przedmiotem analizy w postępowaniu kasacyjnym przez Sąd Najwyższy, który

postanowieniem z dnia 9 października 2024 r., sygn. akt I KK 209/24, oddalił kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną.

Z tych względów, nie stwierdzając okoliczności, które uzasadniałyby wznowienie postępowania, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[a.ł.]